

Pracovný list

Tematický celok:	Tráviaca sústava
Téma:	Zásady zdravej výživy
Ročník:	7. ročník (ISCED 2)
Meno a priezvisko:	

Milí žiaci,

pred Vami je pracovný list k téme Zásady zdravej výživy. Jednotlivé zadania sú zamerané na správnu výživu človeka. Prečítajte si pozorne jednotlivé zadania a ak budeš potrebovať, pomôž si učebnicou alebo poznámkovým zošitom.

1. Minerálne látky. Spoj čiarou to, čo patrí k sebe.

Vápnik

pre tvorbu červených krviniek

Fosfor

zadržiava tekutiny v tele, má vplyv na krvný tlak a trávenie

Železo

má antistresové účinky

Draslík

zabraňuje únave, podporuje činnosť srdca

Sodík

pre tvorbu kostného tkaniva a zubov

Horčík

Pracovný list

2. Denný príjem tekutín. Vypočítaj na základe tabuľky svoj denný príjem tekutín.

Vek	Objem v ml na 1 kg váhy za deň	Priemerná váha v kg	Celkový príjem v ml
2 roky	125	14	1750
5 rokov	100	18	1800
8 rokov	80	25	2000
11 rokov	75	35	2625
14 rokov	55	55	3025
16 rokov	50	63	3150

Mám ..... rokov a vážim ..... kg. Za jeden deň by som mal vypiť ..... ml tekutín.

3. Modrou farbou zakrúžkuj potraviny, ktoré sú pre naše telo zdravé a mali by sme ich jesť každý deň. Červenou farbou zakrúžkuj tie potraviny, ktoré nášmu telu škodia a preto by sme ich mali prijímať len v obmedzenej miere.

MLIEČNE VÝROBKY

SLADKOSTI

ZEMIAKY

COCACOLA

STRUKOVINY

ÚDENINY

RYŽA

OVOCIE

ČOKOLÁDA

VYPRÁŽANÉ JEDLO

ALKOHOL

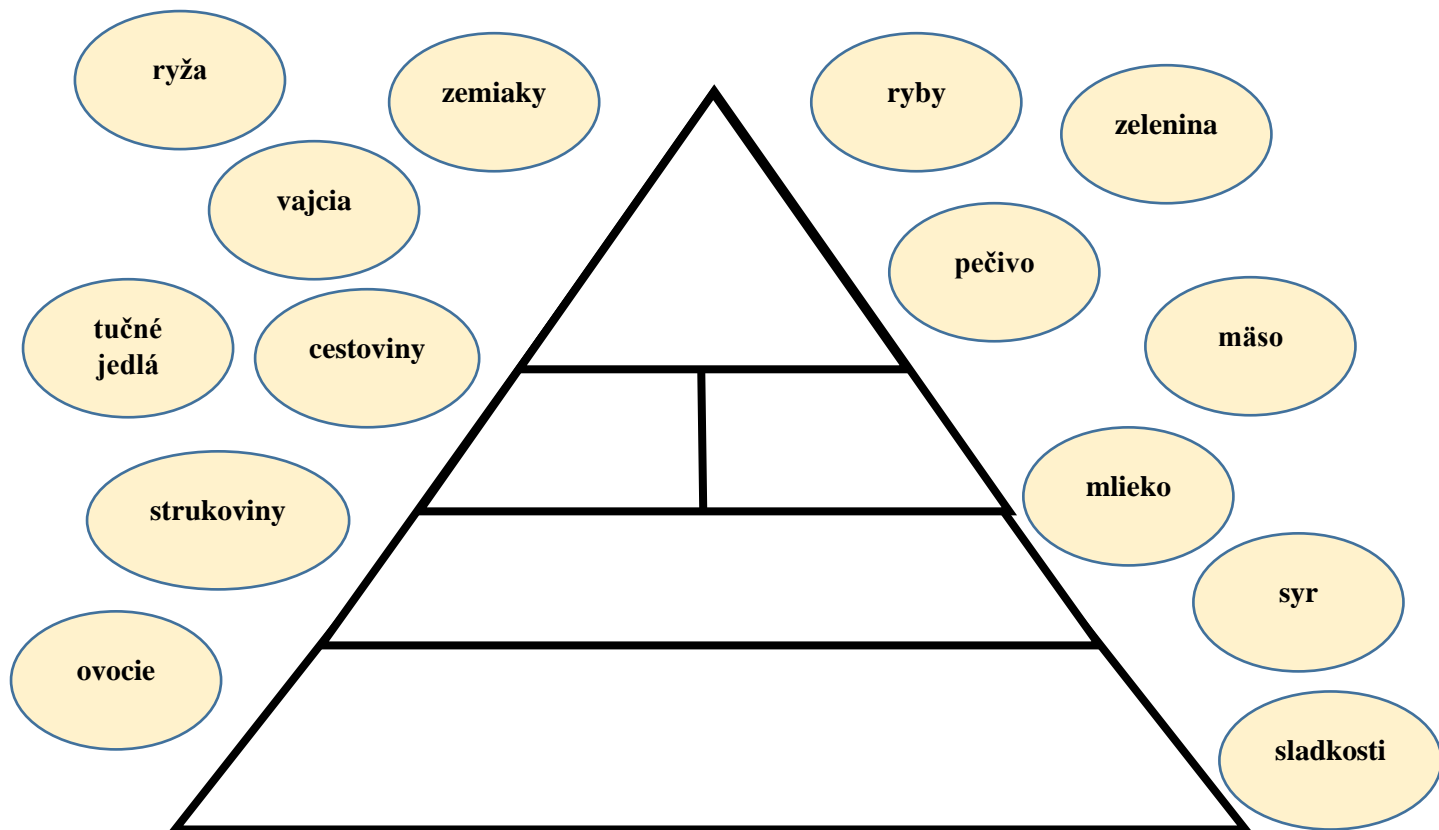
ZELENINA

RYBY

CESTOVINY

Pracovný list

4. Potravinová pyramída. Umiestni vybrané potraviny do pyramídy tak, aby spĺňala požiadavky zdravej výživy. Nezabudni na to, že v špičke pyramídy sa nachádzajú potraviny, ktoré by sme mali prijímať len v obmedzenej miere.

5. Rozhodni, či sú nasledujúce tvrdenia správne alebo nie. Na základe odpovedí vylúšti tajničku.

	Správne	Nesprávne
1. Tuhy v tele človeka absorbujú uchovávajú vitamíny A, D, E a K.	V	K
2. Fyzickú aktivitu (cvičenie) by sme mali vykonávať každý deň.	L	I
3. Odporúčaná denná dávka soli je 30 g.	V	T

Pracovný list

4. Mliečne výrobky sú pre naše telo zdrojom vápnika.	A	E
5. Skorbut je spôsobený nedostatkom vitamínu C.	M	N
6. Významným zdrojom vitamínu A sú čierne ríbezle, citrusové plody, šípky, kyslá kapusta, zemiaky.	S	Í
7. Bakteriálna infekcia spôsobuje ochorenie tráviaceho systému známe ako Beri-beri.	O	N
8. Mäso je pre naše telo zdrojom proteínov.	Y	R

TAJNIČKA: .....

6. Prečítaj si pozorne nasledujúci text a doplň chýbajúce slová z tabuľky pod ním. Pozor, nie všetky slová v tabuľke patria do textu!

Organizácia spojených národov vyhlásila rok 2016 za Medzinárodný rok ..... Ich plodom je ..... Či už ide o fazuľu, šošovicu, ... alebo cícer, tieto plodiny predstavujú dôležitú súčasť nášho jedálnička. Ich semená sú bohatým zdrojom rastlinných ....., ..., vlákniny, esenciálnych mastných kyselín, vitamínov a minerálnych látok. Navyše obohacujú pôdu o ....., vďaka čomu sa dá ušetriť na spotrebe priemyselných dusíkatých hnojív.³

strukovín	hrach	baktérii	obilnín	bielkovín	kapustu
ťažkých kovov	hnojív	škrobu	olejov	proteínov	struk
cibuľa					

Pracovný list

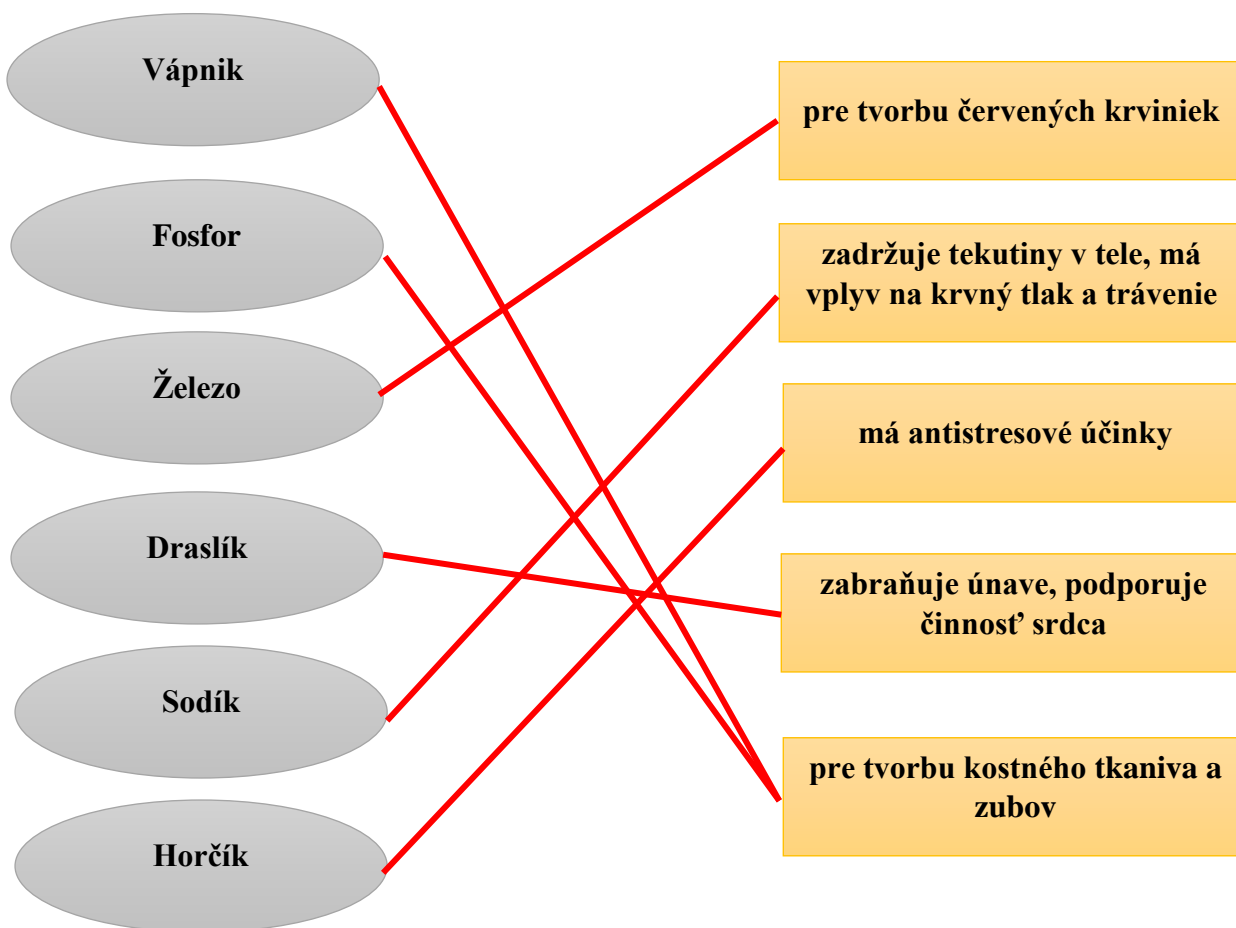
6. Nákupný košík. Nakúp zdravé potraviny pre seba a svoju rodinu na výlet. Potraviny napíš do nákupného košíka.

Pracovný list

KĹÚČ SPRÁVNÝCH ODPOVEDÍ

1. Minerálne látky. Spoj čiarou to, čo patrí k sebe.

Pracovní list

2. Denný príjem tekutín. Vypočítaj na základe tabuľky svoj denný príjem tekutín.

Vek	Objem v ml na 1 kg váhy za deň	Priemerná váha v kg	Celkový príjem v ml
2 roky	125	14	1750
5 rokov	100	18	1800
8 rokov	80	25	2000
11 rokov	75	35	2625
14 rokov	55	55	3025
16 rokov	50	63	3150

Mám ..... rokov a vážim ..... kg. Za jeden deň by som mal vypiť ..... ml tekutín.

Orientačne:

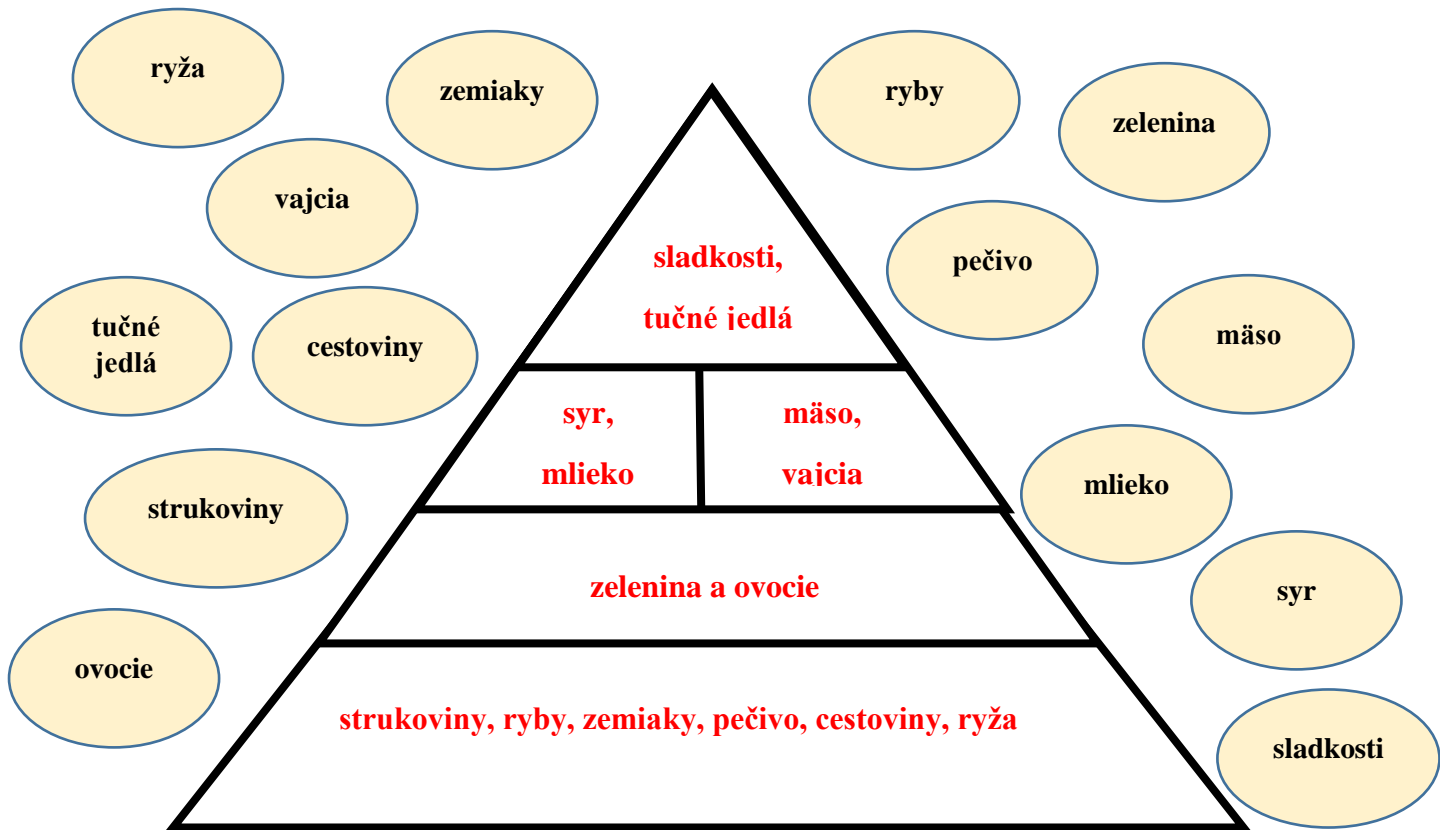
Mám **11** rokov a vážim **37** kg. Za jeden deň by som mal vypiť **$37 \times 75 = 2775$** ml tekutín.

3. Modrou farbou zakrúžkuj potraviny, ktoré sú pre naše telo zdravé a mali by sme ich jesť každý deň. Červenou farbou zakrúžkuj tie potraviny, ktoré nášmu telu škodia a preto by sme ich mali prijímať len v obmedzenej miere.

Pracovný list

4. Potravinová pyramída. Umiestni vybrané potraviny do pyramídy tak, aby spĺňala požiadavky zdravej výživy. Nezabudni na to, že v špičke pyramídy sa nachádzajú potraviny, ktoré by sme mali prijímať len v obmedzenej miere.

5. Rozhodni, či sú nasledujúce tvrdenia správne alebo nie. Na základe odpovedí vylúšti tajničku.

1. Tuhy v tele človeka absorbujú uchovávajú vitamíny A, D, E a K.

2. Fyzickú aktivitu (cvičenie) by sme mali vykonávať každý deň.

3. Odporúčaná denná dávka soli je 30 g.

Správne   Nesprávne

V

K

L

I

V

T

Pracovný list

4. Mliečne výrobky sú pre naše telo zdrojom vápnika.

A

E

5. Skorbut je spôsobený nedostatkom vitamínu C.

M

N

6. Významným zdrojom vitamínu A sú čierne ríbezle, citrusové plody, šípky, kyslá kapusta, zemiaky.

S

Í

7. Bakteriálna infekcia spôsobuje ochorenie tráviaceho systému známe ako Beri-beri.

O

N

8. Mäso je pre naše telo zdrojom proteínov.

Y

R

TAJNIČKA: ..... **VITAMÍNY** .....

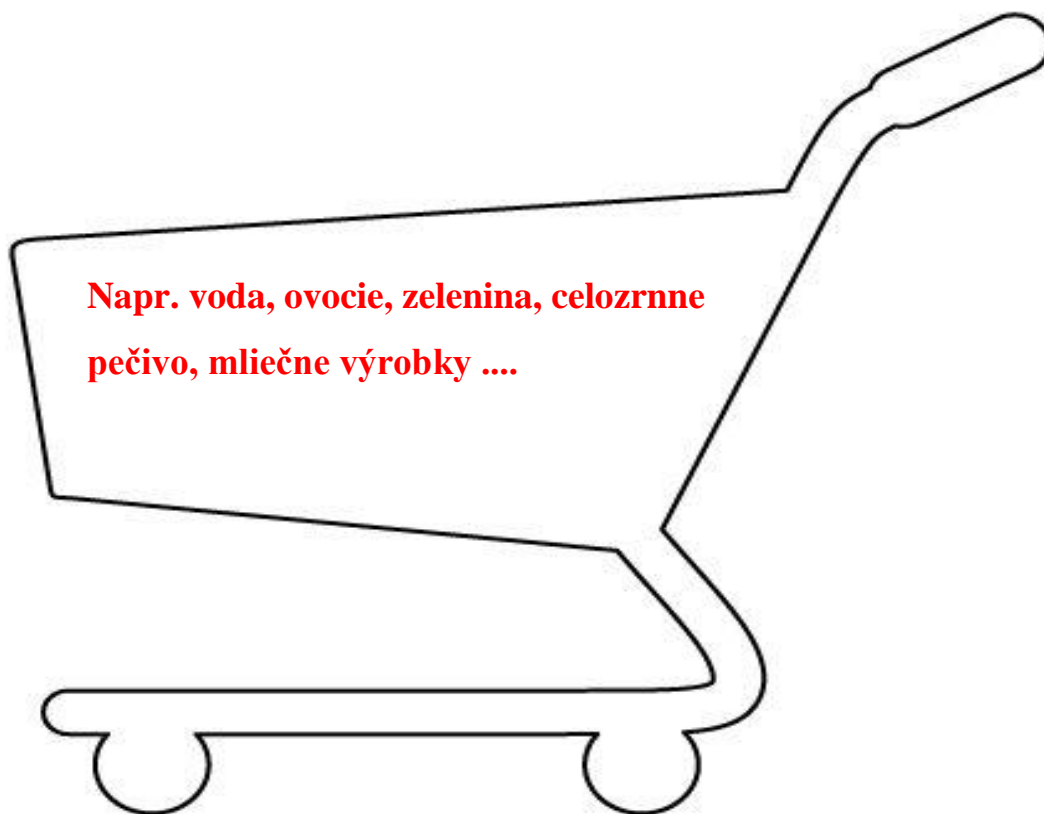
6. Prečítaj si pozorne nasledujúci text a doplň chýbajúce slová z tabuľky pod ním. Pozor, nie všetky slová v tabuľke patria do textu!

Organizácia spojených národov vyhlásila rok 2016 za Medzinárodný rok **strukovín**..... Ich plodom je .....**struk**.....Či už ide o fazuľu, šošovicu, ...**hrach**..... alebo cícer, tieto plodiny predstavujú dôležitú súčasť nášho jedálnička. Ich semená sú bohatým zdrojom rastlinných .....**bielkovín**....., ...**škrobu**....., vlákniny, esenciálnych mastných kyselín, vitamínov a minerálnych látok. Navyše obohacujú pôdu o chemický prvok .....**dusík**....., vďaka čomu sa dá ušetriť na spotrebe priemyselných dusíkatých hnojív.³

strukovín	hrach	baktérii	obilnín	bielkovín	kapustu
ťažkých kovov	hnojív	škrobu	olejov	proteínov	struk
		cibuľa			

Pracovný list

6. Nákupný košík. Nakúp zdravé potraviny pre seba a svoju rodinu na celodenný výlet. Potraviny napíš do nákupného košíka.

Pracovný list

Použité zdroje:

1. Nutričné požiadavky – potrava v živote človeka [online]. [cit. 20-02- 2018]. Dostupné na internete:
http://planetavedomosti.iedu.sk/page.php/resources/view_all?id=bazalna_metabolicka_rychlost_bilancia_rozdiely_medziprijmom_a_vydajom_energie_energeticky_vydaj_pri_fyzickej_cinnosti_energia_fyzicka_cinnost_meranie_bazalnej_metabolickej_rychlosti_metabolizmus_m_t&RelayState=http%252F%252Fplanetavedomosti.iedu.sk%252Findex.php%252Fsearch%252Fresults%252F39_Nutri%2525C4%25258Dn%2525C3%2525A9_po%2525C5%2525BEiadavky%252C1%252C0%252C157%253B158%253B203%252C0%252C30%252C1%252Cw1%252C1.html&1
2. FORT, Peter. 2017. Čo je to vlastne zdravá strava. [online]. [cit. 20-02- 2018]. Dostupné na internete: <https://www.svet-zdravia.sk/clanky/co-je-to-vlastne-zdrava-strava>
3. Týždeň pre Zem. [online]. 2016 [cit. 20-02- 2018]. Dostupné na internete: <http://stromzivota.sk/blog/2016/06/tyzden-pre-zem-2016-vyhodnotenie/>

Zdroje obrázkov:

1. Amazing Shopping Cart Coloring Page. [online]. 2016 [cit. 20-02- 2018]. Dostupné na internete: <http://artsybarksy.co/2017/11/03/amazing-shopping-cart-coloring-page/luxury-shopping-cart-coloring-page-4/>
2. HORTY - strukoviny. [online]. 2017 [cit. 20-02- 2018]. Dostupné na internete: <http://www.horti.sk/index.php?id=65&gi=39>